

26. Pečenkovy epidemiologické dny Luhačovice 16.–18. září 2014

Hlavní odborná akce roku 2014 Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii ČLS JEP, 26. Pečenkovy epidemiologické dny, se konala v Luhačovicích ve dnech 16.–18. září 2014. Organizátorem akce byla KHS Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně, ředitelka MUDr. Dana Šviráková, organizační tým v čele s MUDr. Hanou Tkadlecovou, vedoucí protiepidemiologického odboru. Konference se konala pod záštitou náměstka ministra a hlavního hygienika ČR MUDr. Vladimíra Valenty, Ph.D., hejtmána Zlínského kraje MVDr. Stanislava Mišáka a ředitelky kanceláře Světové zdravotnické organizace v ČR MUDr. Aleny Šteflové, Ph.D. Na konferenci se zaregistrovalo 243 účastníků.

Slavnostního zahájení 26. Pečenkových epidemiologických dnů se ujali: hejtmán Zlínského kraje MVDr. Stanislav Mišák, ředitelka KHS Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně MUDr. Dana Šviráková a předsedkyně Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii ČLS JEP MUDr. Pavla Křížová, CSc. Odborný program konference byl uspořádán do osmi přednáškových odborných bloků, jejichž sestavení a průběh garantovali členové výboru Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii ČLS JEP spolu s dalšími odborníky ČR: Vysoce nakažlivé nemoci • Pohlavně přenosné infekce a tuberkulóza • Nákazy, kterým lze předcházet očkováním • Znovu se vracející infekce • Akutní respirační infekce • Antibiotická rezistence a infekce spojené se zdravotní péčí • Infekce sociálně vyloučených skupin obyvatel a onemocnění parazitární • Alimentární nákazy. Celkem bylo v těchto odborných blocích prezentováno 55 přednášek. Součástí odborného programu byl i hodinový posterový blok (koordinace dr. Křížová, dr. Tkadlecová), kde autoři měli možnost krátce ústně prezentovat své hlavní výsledky. Celkem bylo prezentováno 28 posterů.

V bloku věnovaném **vysoce nakažlivým nemocem** (koordinace dr. Prattingerová, dr. Macková) bylo prezentováno 6 sdělení: dr. Prattingerová přednesla v zastoupení prezentaci dr. Barbeschiho z WHO, věnovanou implementaci mezinárodních předpisů IHR 2005, s ukázkami aktivit v Africe v souvislosti s epidemií eboly; dr. Macková prezentovala aktivity Státního zdravotního ústavu v Praze v souvislosti s připraveností na řešení hrozby výskytu vysoce nebezpečných nákaz v ČR; dr. Piša referoval o aktualitách v protiepidemickém zabezpečení a biologické ochraně armády ČR. Dr. Rybka prezentoval vypracování algoritmů při podezření na vysoce nakažlivé nemoci; dr. Kopřivík informoval o implementaci IHR 2005 v Moravskoslezském kraji z pohledu Orgánu ochrany veřejného zdraví a dr. Vykydal seznámil účastníky s aktivitami v Pardubicích spojenými s importem suspektní malárie.

V bloku věnovaném **pohlavně přenosným infekcím a tuberkulóze** (koordinace dr. Zákoucká a dr. Svobodová) byla nejprve předneseno sdělení dr. Oleára o očkovacích schématech a možnostech zaměnitelnosti vakcín, přesunutých z technických důvodů z vakcinačního bloku následujícího dne. V samotném bloku bylo prezentováno sedm přednášek: dr. Němeček informoval o epidemiologické situaci a trendech ve výskytu HIV/AIDS v ČR; dr. Macková prezentovala první výsledky nově zaváděného laboratorního průkazku časných infekcí HIV; dr. Zákoucká ve své prezentaci zdůraznila nutnost surveillance v ČR zaměřené na rezistenci *N. gonorrhoeae* k antibiotikům. Dr. Kromerová prezentovala možnosti laboratorní diagnostiky *Trichomonas vaginalis*; dr. Amlerová

informovala o významu a úskalích bakteriologické ověření tuberkulózy; dr. Svobodová přednesla kazuistiku neobvyklého průběhu tuberkulózy a upozornila na nutnost myslet na tuto etiologii při laboratorních vyšetřeních a dr. Knížová prezentovala význam ověřování diagnostiky tuberkulózy s následným epidemiologickým šetřením ve věznicích.

V bloku věnovaném **nákazám, kterým lze předcházet očkováním** (koordinace dr. Částková, prof. Beran), bylo předneseno celkem sedm sdělení. Prof. Beran prezentoval problematiku očkování z hlediska platného očkovacího kalendáře a Národního imunizačního programu. Dr. Prattingerová informovala o studii, která kontrolovala a porovnávala administrativní proočkovanost u dětí podle vybraného písmene s proočkovaností všech dětí v dané kohortě. O výsledcích surveillance invazivních pneumokokových onemocnění v ČR v roce 2013 informovala dr. Kozáková. Prof. Pazdiora prezentoval aktuální epidemiologické údaje o výskytu a proočkovanosti dětí proti invazivním pneumokokovým onemocněním. Dr. Křížová seznámila přítomné s možnostmi očkování proti meningokokovým onemocněním a s aktuálním doporučením pro vakcinaci v ČR. Prof. Strehárová informovala o výsledcích studie zaměřené na výskyt purulentních meningitid na Infekční klinice FN Trnava v letech 2003–2013. Blok uzavřela dr. Džupová s přehledem osmileté studie, která sledovala těžké průběhy onemocnění u pacientů s klíšťovou meningencefalitidou.

V bloku věnovaném **znovu se vracejícím infekcím** (koordinace doc. Jelínková, dr. Trmal), zaznělo pět prezentací. O ohrožení WHO programu globální eradikace poliomyelitidy informovala dr. Částková. Dr. Trmal podrobně popsal průběh mimořádné epidemie spalniček v Ústeckém kraji. Na jeho prezentaci navázala dr. Limberková s aktuálními laboratorními poznatky z diagnostiky spalniček. Dr. Jílková prezentovala kazuistiku ženy, u které se nepodařilo onemocnění spalničkami jednoznačně prokázat. Dr. Hanovcová informovala o studii zaměřené na přítomnost IgG protilátek proti spalničkám a příušnicím u dospělých osob.

V bloku věnovaném **akutním respiračním infekcím** (koordinace dr. Havlíčková, dr. Kynčl) bylo předneseno celkem sedm prezentací. Dr. Fabiánová informovala o předběžných výsledcích studie zaměřené na porovnání změn u sbírkových a recentních kmenů *Bordetella pertussis*. Mgr. Mrázek shrnul ve své prezentaci možnosti a problematiku laboratorní diagnostiky pertuse. Dr. Širůček prezentoval několik kazuistik pertuse ze své praxe a také zajímavá diagnostická videa. O novém přístupu k laboratorní diagnostice, tedy o sekvenaci enterovirů pro klinické a epidemiologické účely informovala dr. Jiřincová. Deset let zkušeností s hlášením influenza like infections – ILI – jako nedílné součásti surveillance chřipky a dalších respiračních virů v ČR popsal dr. Kynčl. Tematicky navázala dr. Havlíčková, která upozornila na význam sledování širokého spektra původců akutních respiračních onemocnění – ARI – pro surveillance. Blok uzavřel dr. Petráš sdělením zaměřeným na kmeny *Staphylococcus aureus* s produkcí Pantanova-Valentinova leukocidinu, které jsou závažnými patogeny, a upozornil na přítomnost těchto kmenů u případů rychle probíhajících absedujících pneumonií.

V bloku věnovaném **antibiotické rezistenci a infekcím spojeným se zdravotní péčí** (koordinace dr. Jindrák, dr. Hedlová) bylo předneseno šest sdělení: dr. Jindrák prezentoval využití indikátorů kvality v prevenci infekcí spojených

se zdravotní péčí; dr. Hedlová a dr. Pratteringerová informovaly o ohrožení hospitalizovaných pacientů závažnými infekcemi zavlečenými z komunity. Dr. Vaniš informoval o výsledcích studie, na níž se podílela EUPHEM stážistka SZÚ Nina Stock, zaměřené na enterobakterie rezistentní k cefalosporinům vyšších generací u pacientů před plánovaným chirurgickým výkonem. Dr. Polívková prezentovala epidemiologii a klinické projevy infekcí vyvolaných *Clostridium difficile*; dr. Bareková informovala o bakteriální rezistenci u původců infekcí krevního řečiště spojených se zdravotní péčí; dr. Šípová prezentovala nově připravovaný doporučený postup ošetřování endoskopů.

V bloku věnovaném **infekcím sociálně vyloučených skupin obyvatel a onemocněním parazitárním** (koordinace dr. Vlčková, dr. Fajfrlík) bylo prezentováno pět sdělení. Prof. Beneš informoval o studii zachycující případy infekční endokarditidy u intravenózních toxikomanů v letech 1981-2013 a problémy spojené s terapií těchto pacientů. Dr. Fajfrlík podal přehled parazitárních infekcí, které se vyskytují u sociálně slabých (vyloučených) skupin obyvatelstva. Problém s ektoparazity a jinými hygienicky významnými členovci v komunitách s nízkou socioekonomickou úrovní popsala z vlastní zkušenosti z terénní praxe dr. Kafková. Dr. Polanecký informoval o problémech se štěnicemi v lidské populaci a dr. Vlčková prezentovala účinnost repelentu IR3535 v in vivo a in vitro testech na veš dětskou.

V bloku věnovaném **alimentárním nákazám** (koordinace prof. Pazdiora, dr. Petráš) bylo předneseno osm sdělení. Dr. Holubová informovala o spolupráci ECDC a EFSA v problematice alimentárních epidemií; dr. Boháčová prezentovala informaci o rozsáhlé epidemii enterotoxikózy v domovech pro seniory v Brně; dr. Tkadlecová zmínila další velkou epidemii virových gastroenteritid v domově mládeže a dr. Petroušová referovala o závažném průběhu hepatitidy E u 72letého pacienta. Další přednášející dr. Myšková informovala o výsledcích sledování rezistence salmonel k antimikrobiálním látkám ve vztahu k sérotypu; Ing. Marejková referovala o enterohemoragických kmenech *Escherichia coli*, jako původců průjmů, krvavých průjmů a hemolyticko-uremického syndromu v České republice. V další přednášce dr. Koláčková prezentovala výsledky sledování prevalence shigatoxigenních kmenů *E. coli* ve stěrech jatečně upravených těl prasat a v poslední přednášce celé konference doc. Karpíšková seznámila posluchače s výsledky sledování virulence bakterií *Listeria monocytogenes*.

Do odborného programu patřila i přednáška prof. Pazdiora „Koncepte vědecké práce a výuky v oboru Hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie“ a historicky zaměřená přednáška MUDr. Fránové „Odkaz minulých generací aneb co přinesla 1. světová válka pro hygienu a veřejné zdravotnictví“. Součástí konference bylo i **satelitní sympozium společnosti GSK** zaměřené na cestovní medicínu a vybrané kazuistiky infekčních hepatitid.

Na konferenci byla též udělena **Cena prof. Karla Rašky za odbornou publikaci v roce 2013**, kterou získal kolektiv autorů R. Tachezy, J. Šmahelová, J. Kašpírková, M. Saláková za publikaci „Human papillomavirus type-specific prevalence in the cervical cancer screening population of Czech women“, která byla otištěna v časopise PLoS ONE 2013;8(11): e79156. doi:10.1371/journal.pone.0079156

Nedílnou součástí 26. Pečenkových epidemiologických dnů byl i příjemný společenský program připravený organizátory konference.

Účastníci 26. Pečenkových epidemiologických dnů se shodli, že odborný i společenský program konference byl výborně připraven, za což organizátorce MUDr. Haně Tkadlecové a jejímu týmu děkují.

Hlavní odbornou akcí v roce 2015 bude mezioborový Kongres klinické mikrobiologie, infekčních nemocí a epidemiologie (KMINE), 5. ročník, (23.-25. 9. 2015), pořádaný společně třemi odbornými společnostmi ČLS JEP: Společností infekčního lékařství, Společností pro epidemiologii a mikrobiologii a Společností lékařské mikrobiologie. Organizátorem KMINE 2015 bude Společnost infekčního lékařství, prezidentem KMINE 2015 bude doc. MUDr. Stanislav Plíšek, Ph.D., člen výboru Společnosti infekčního lékařství. Informace o tomto kongresu jsou na webových stránkách <http://www.infekce.cz/>.

Po domluvě autorů i šéfredaktorů, bude článek uveřejněn souběžně v časopisech *Epidemiologie, mikrobiologie a imunologie* a *Zprávy Centra epidemiologie a mikrobiologie*.

MUDr. Jitka Částková, CSc.
MUDr. Kateřina Fabiánová
MUDr. Pavla Křížová, CSc.
MUDr. Jan Kynčl, Ph.D.
RNDr. Petr Petráš, CSc.
SZÚ-CEM, Praha